

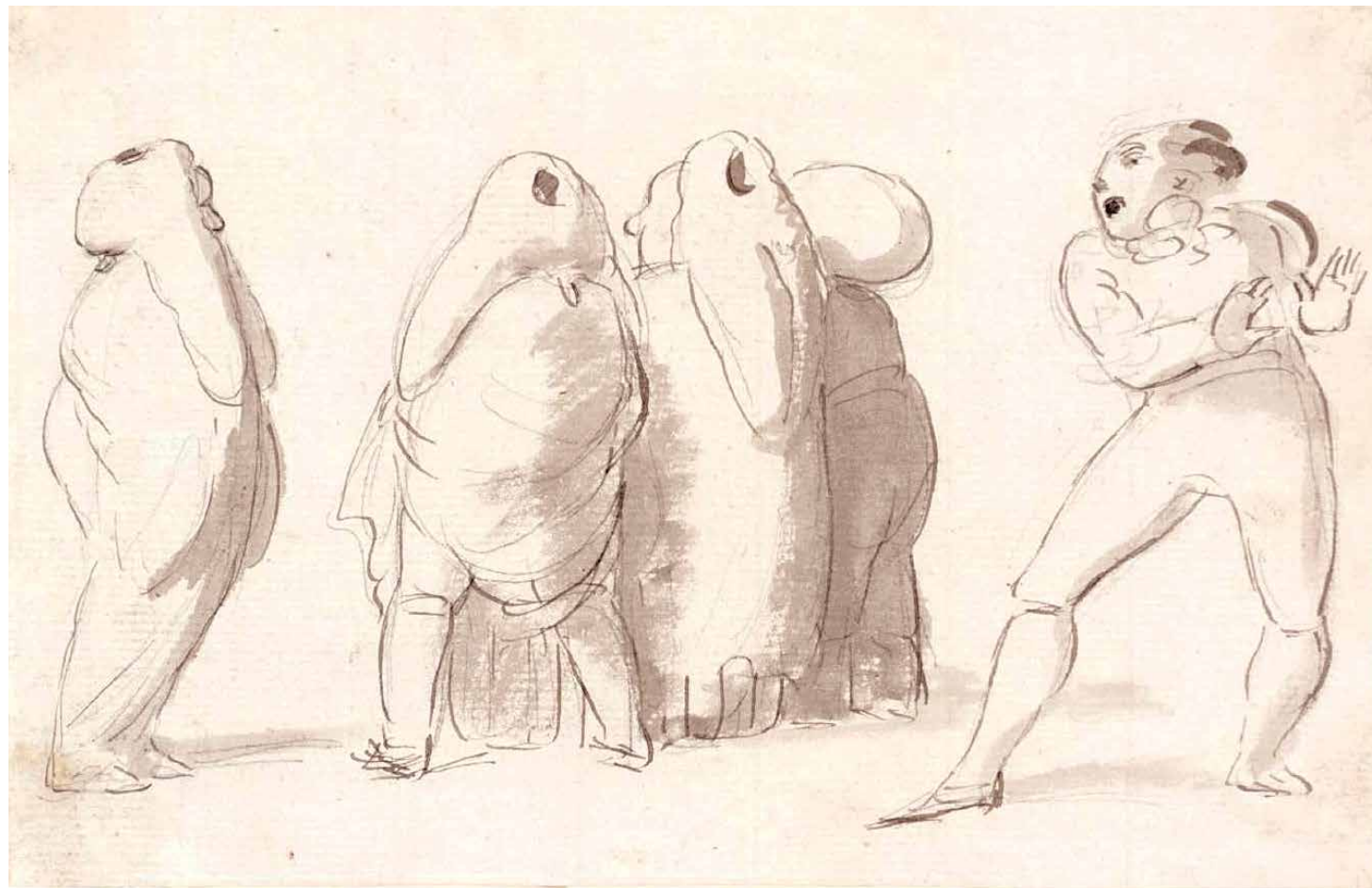
Το στίγμα 1462/2005 του Αρείου Πάγου

Εκτός ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού η Ελλάδα

Από τον ΜΑΝΩΛΗ ΒΑΣΙΛΑΚΗ

Στη μνήμη του Κώστα Κάρη

Το παρακάτω κείμενο είναι το πρώτο μιας σειράς άρθρων που αναφέρονται στην εκτός ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού Ελλάδα. Θα συνεχίσουμε, ζητώντας δικαιοσύνη. Για τις σκανδαλώδεις και παράνομες αποφάσεις 1462/2005 του Αρείου Πάγου και την 1428/2003 του Εφετείου Θεσσαλονίκης ευθύνονται οι δικαστές: Δημήτριος Σουλτανιάς (Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου), οι αρεοπαγίτες Ιωάννης Βερέτσος, Χρήστος Γεωργαντόπουλος, Βασίλειος Ρήγας και Ιωάννης Παπανικολάου (Εισηγητής) και Σπυροφάνης Λούβρος (Πρόεδρος Εφετών) και οι εφέτες Χαρίλαος Αγγελόπουλος και Ευστάθιος Τσιούτσιος (Εισηγητής). Ουδείς εξ αυτών λογοδότησε, παρά την καταδίκη της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) γι' αυτές τις άδικες και αντίθετες στην νομολογία του αποφάσεις τους. Κάποιοι εξ αυτών είχαν συμμετάσχει για δεύτερη ή τρίτη φορά σε συνθέσεις δικαστηρίων που εξέδωσαν σκανδαλώδεις άδικες αποφάσεις για τις οποίες καταδικάστηκε η Ελλάδα. Αυτοί και όλοι οι άλλοι που αγνοούν ή περιφρονούν τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ θα πρέπει να ελεγχθούν και να λογοδοτήσουν. Και επιτέλους όλοι οι έλληνες δικαστές θα πρέπει να αναγκαστούν να σέβονται τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και να συμμορφώνονται προς αυτές. Οι άδικες αυτές αποφάσεις θα αναρτηθούν με τον κατάλληλο σχολιασμό στην ιστοσελίδα της ARB.

Σερ Ναθάνιελ Ντανς Χόλαντ (1735-1811), Χωρίς τίτλο, άγνωστη χρονολογία, μολύβι, μελάνι και ακουαρέλα σε χαρτί, 12,5 x 19,2 cm, Πινακοθήκη Tate, Λονδίνο.

1.

Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΑΡΗΣ - «ΑΥΓΗ» ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τολμούμε να μιλήσουμε για τον νομολογικό βιασμό της ελευθερίας της έκφρασης. Τολμούμε να μιλήσουμε για την αυθαιρεσία πολλών δικαστικών αποφάσεων και την άγνοια ή/και περιφρόνησή τους προς την νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαι-

ωμάτων (ΕΔΔΑ). Θα ξεκινήσουμε από την υπ' αρ. 1462/2005 απόφαση-στίγμα του Αρείου Πάγου. Πρωταγωνιστές αυτής της υπόθεσης ήταν οι δικαστές **Δημήτριος Σουλτανιάς, Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου, Ιωάννης Βερέτσος, Χρήστος Γεωργαντόπουλος, Βασίλειος Ρήγας και Ιωάννης Παπανικολάου, Αρεοπαγίτες**, με τους τρεις πρώτους τουλάχιστον να έχουν συμμετάσχει για δεύτερη ή και τρίτη φορά σε παρόμοιες δράσεις.

Το ιστορικό της υπόθεσης

Στην *Αυγή* της 13 Ιουνίου 2000 δημοσιεύθηκε ανυπόγραφο κείμενο με τίτλο «Πυρετός προετοιμασίας για το πρώτο συλλαλητήριο», παραμονές της λαοσύναξης του Χριστόδουλου στη Θεσσαλονίκη (15/6) υπέρ της αναγραφής του θρησκευματος στις αστυνομικές ταυτότητες. Στην εμπρηστική ομιλία του ο Πάσης Ακροδεξιάς τόνισε: *Ας λείει ο νόμος... Ελλάδα σημαίνει Ορθοδοξία. ... Όποιο χέρι θέλησε να την αγγίξει,*

το χέρι αυτό ξεράθηκε, και άλλα τέτοια εξωφρενικά.¹ Το επίμαχο δημοσίευμα έγραφε, όπως το παραθέτει η απόφαση του Αρείου Πάγου:

Δύο συγκεντρώσεις ακροδεξιών οργανώσεων που έγιναν το Σαββατοκύριακο χαρακτηρίστηκαν ως «προπομποί» για το κατά πόσο είναι «φιλειρηνικό» το αυριανό «τερό» συλλαλητήριο. Η μία ήταν της γνωστής φασιστικής οργάνωσης «Χρυσή Αυγή» που το Σάββατο περίπου 50 μέλη της συγκεντρώθηκαν μπροστά από το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και πραγματοποίησαν πορεία, κρατώντας ελληνικές και φασιστικές σημαίες, σε κεντρικούς δρόμους της Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, σε απόσταση λίγων μέτρων πραγματοποιήθηκε αντισυγκέντρωση από την «Πρωτοβουλία STOP Χάιντερ». Η δεύτερη συγκέντρωση έγινε στον ίδιο χώρο την Κυριακή και τη διοργάνωσε η πρωτοεμφανιζόμενη «επιτροπή ιστορικής μνήμης» στην οποία συμμετέχουν όλες οι εθνικιστικές οργανώσεις και επιτροπές. Ανάμεσα στους διοργανωτές το βιβλιοπωλείο «Ιστοριογνωσία» που εκδίδει διάφορα βιβλία εθνικιστικού περιεχομένου και ο γνωστός εθνικοπαράφρων Κ. Βελόπουλος ο οποίος τώρα από την τηλεοπτική του εκπομπή σε τοπικό κανάλι καλεί όλους τους πραγματικούς Έλληνες να συμμετέχουν στα «Ιερά» συλλαλητήρια της εκκλησίας. ...²

(Στην απόφαση του Αρείου Πάγου είναι διαγραμμένα αυτά τα σημεία όπως εμφανίζεται σήμερα επισήμως ώστε να αποτελεί νομολογία στο Κράτος Αδίκου – το αντίθετο του Κράτους Δικαίου. Αντιθέτως, στην απόφαση του ΕΔΔΑ –η οποία παραδόξως δεν είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Αρείου Πάγου– τα εδώ διαγραμμένα σημεία υπάρχουν. Επίσης, πάνω και κάτω από την απόφαση του ΑΠ δεν υπάρχει η επισήμανση ότι εξαιτίας αυτής της απόφασης η Ελλάδα έχει καταδικαστεί από το ΕΔΔΑ, ούτε γίνεται καμιά συσχέτιση της άδικης και τεχνικά παράνομης απόφασης του ΑΠ με την απόφαση του ΕΔΔΑ. Δηλαδή, για όποιον δεν γνωρίζει τη συνέχεια της υπόθεσης και την απόφαση του ΕΔΔΑ, η άδικη απόφαση του ΑΠ εξακολουθεί να ισχύει. Κάποιος μάλιστα θα μπορεί και να την επικαλείται υπέρ του ως «νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου της χώρας»).

Ο Βελόπουλος προσέφυγε στην ποινική και στην αστική δικαιοσύνη, υποβάλλοντας μήνυση και εγείροντας αγωγή αστικής αποζημίωσης, με την οποία διεκδίκησε από την εφημερίδα Η

Αυγή το ποσό των 50.000.000 δρχ. συν τους νόμιμους τόκους από την επίδοση της αγωγής μέχρι την εξόφληση.

Και τα δύο πρωτοβάθμια δικαστήρια (ποινικό και αστικό) στάθηκαν στο ύψος τους.

Όσον αφορά το ποινικό σκέλος, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Θεσσαλονίκης (πρόεδρος Θεοδώρα Γαλάνη, μέλη Αλεξάνδρα Μπέλμα και Αθανασία Σιάπκα, εισαγγελέας Πώργος Σαπαντζής) αθώωσε τους κατηγορούμενους, υπεύθυνους της εφημερίδας, με την 5500/14.3.2001 απόφασή του, η οποία δέχθηκε ότι το δημοσίευμα «ήταν στο πλαίσιο της άσκησης κριτικής έστω και δριμείας των πολιτικών πεποιθήσεων του εγκαλούντος».

Όσον αφορά το αστικό σκέλος, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης (δικαστές: Γεωργία Μπασιούκα, Πρόεδρος Πρωτοδικών, Γρηγόριος Καλαθάς, Πρωτοδίκης - Εισηγητής, Γιαννούλα Κεφαλά, Πρωτοδίκης) με την 26497/4-10-2001 απόφασή του επίσης απάλλαξε τους εναγόμενους, απορρίπτοντας την αγωγή. Η απόφαση αυτή είναι υποδειγματική³, πράγμα που εμμέσως επισημαίνει και η απόφαση του ΕΔΔΑ.

Την υπεράσπιση των κατηγορουμένων είχε ο Μάκης Τρικουκής, όπως και στην συνέχεια στο Εφετείο Θεσσαλονίκης.

Η α έλεγε κανείς ότι εδώ θα τέλειωνε η παράλογη περιπέτεια. Αντίθετα, μόλις τότε άρχιζε! Η ταιλαιπωρία του Κώστα Κάρη, διευθυντή σύνταξης της Αυγής, και των άλλων εναγομένων έμελλε να συνεχιστεί για μια επταετία. Το αποτέλεσμα θα ήταν ο αθέμιτος πλουτισμός του Βελόπουλου, χάρη στις άδικες, προκλητικές και τελικά παράνομες αποφάσεις του Εφετείου Θεσσαλονίκης και του Αρείου Πάγου. Αλλά και άλλη μια καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Ο συντάκτης του παρόντος είχε υποστεί απίστευτη ταιλαιπωρία εξαιτίας κυρίως της έκφρασης του Βλάση Γαβριηλίδη «νευροπαθείς ψευδοπατριώτες». (Την είχα πει σε συνέντευξή μου το 1999 στον Νικήτα Λιοναράκη μέσα σε άλλα συμφραζόμενα μείζονος πολιτικού ζητήματος και καταδικαστήκαμε από την ελλαδική «Δικαιοσύνη», αλλά δικαιωθήκαμε στο Στρασβούργο). Δηλαδή στην υπόθεση Κάρη-«Αυγής» κατά Ελλάδα η επίμαχη έκφραση εθνικοπαράφρων ήταν παραλλαγή της έκφρασης για την οποία δικαιωθήκαμε εγώ και ο Λιοναράκης στο ΕΔΔΑ. Αλλά το πνεύμα αντίστασης στην ευρωπαϊκή νομολογία δεν εκάμφθη. Άλλωστε οι δικαστές που την παραβιάζουν δεν υφίστανται κανέναν έλεγχο ούτε έχουν καμιά υπηρεσιακή, ηθική ή/και υλική συνέπεια, όσες τέτοιες

άδικες αποφάσεις και αν εκδώσουν.

Έτσι λοιπόν το Εφετείο Θεσσαλονίκης, με την σκανδαλώδη απόφαση 1428/2003 όχι μόνο «δικαίωσε» τον θορυβούντα ακροδεξιό, αλλά αποφάνθηκε ότι είναι και... πνευματικός άνθρωπος! Οι δικαστές που διέπραξαν αυτή την απόφαση ήταν οι Σπυροφάνης Λούβρος (Πρόεδρος Εφετών), και οι Εφέτες Χαρίλαος Αγγελόπουλος, και Ευστάθιος Τσιούτσιος (Εισηγητής), δίδοντας απόδειγμα για το ποιον θεωρούν «πνευματικό άνθρωπο».

Για οικονομία χώρου και αποφυγή επαναλήψεων σημειώνουμε ότι τα επιχειρήματα και οι παραδοχές της απόφασης του Εφετείου βρίσκονται αυτούσια και στην απόφαση του Αρείου Πάγου. Στην δίκη στο ανώτατο ελλαδικό δικαστήριο την πλευρά των εναγομένων εκπροσώπησε ο Αντώνης Ρουπακιώτης. Ο Άρειος Πάγος δέχθηκε ότι ορθώς το Εφετείο έκρινε πως δήθεν αποτελεί γεγονός και όχι κρίση ο χαρακτηρισμός «εθνικοπαράφρων» (τον οποίο χονδροειδώς απομόνωσε). Ότι χρησιμοποιήθηκε με ειδικό σκοπό εξυβρίσεως, ότι δεν ήταν αναγκαίος, ότι μπορούσε και έπρεπε [ο συντάκτης του άρθρου] να εκφράσει τις ίδιες σκέψεις του χωρίς τη χρήση του χαρακτηρισμού «εθνικοπαράφρων», εν τούτοις τον χρησιμοποίησε για να προσβάλει την τιμή του ενάγοντος. Ότι ο ενάγων και ήδη αναιρεσίβλητος [Βελόπουλος] είναι γνωστός συγγραφέας και δημοσιογράφος... [ο οποίος] τόσο με την εκπομπή του αυτή όσο και με τα βιβλία του προβάλλει θέματα ιστορικού κυρίως περιεχομένου και δίδει έμφαση γενικά στα επιτεύγματα του Ελληνικού Πολιτισμού και ειδικότερα εκείνα της Μακεδονίας και συχνά επισημαίνει τους κινδύνους που απειλούν σήμερα τον Ελληνισμό. Ότι ο χαρακτηρισμός «γνωστός εθνικοπαράφρων» για τον ενάγοντα δεν αναφερόταν σε ιδεολογικές πολιτικές απόψεις, στην ένταση ή το πάθος, με το οποίο τις προβάλλει ο αναιρεσίβλητος στα πλαίσια και της πολιτικής του δράσης, αλλά αρκούσε να τον χαρακτηρίσουν «ακροδεξιό»: αφού αρκούσε προς τούτο ο χαρακτηρισμός του ως ακροδεξιού... (Μα, κάθε ακροδεξιός δεν είναι βέβαια και εθνικοπαράφρων!).

Προχωρούσε μάλιστα και ένα βήμα παραπέρα, τονίζοντας ότι ο επίμαχος χαρακτηρισμός πρόδηλο σκοπό είχε, ήτοι ειδικά κατευθυνόμενο, στο να καταφρονήσει και να προσβάλει την τιμή του [Βελόπουλου], αφού μ' αυτόν (τον χαρακτηρισμό) εμφανιζόταν στα μάτια των αναγνωστών της εφημερίδας ως άτομο στερούμενο εντελώς λογικής και ψυχικής συγκρότησης, και άρα χωρίς κύρος και σοβαρότητα. Έτσι, με τον τρόπο αυτό μπορούσε να βλάψει και πράγματι βλάφθηκε και προσβλήθηκε η τιμή και υπόληψη του ενάγοντος και θίχτηκε η προσωπικότητά του τόσο ως ατόμου όσο και ως πνευματι-

κού ανθρώπου και επαγγελματία.

Πάνω απ' όλα η ευαισθησία των δικαστών του Αρείου Πάγου για τον... πνευματικό κόσμο, τους... πνευματικούς ανθρώπους, τους αγώνες για την Ορθοδοξία, τους νεο-μακεδονικούς αγώνες, και τελικώς τη χρηματική αποτίμησή τους.

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ΕΔΔΑ)

Οι καταδικασμένοι τελικά δεν είναι ο Κώστας Κάρης και η εφημερίδα Αυγή αλλά οι Εφέτες και Αρεοπαγίτες που διέπραξαν τις παράνομες αποφάσεις. Βεβαίως το Κράτος Αδίκου φροντίζει για την προστασία της αυθαιρεσίας τους, φροντίζει να μην επιστραφούν από τον ακροδεξιό τα αθεμίτως εισπραχθέντα χρήματα, και ουσιαστικά τιμωρεί τους ανυποψίαστους Έλληνες φορολογούμενους να καταβάλουν αυτοί τις αποζημιώσεις που επιδικάζει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε βάρος της Ελλάδας. Όλα αυτά ταυτοχρόνως, για να μην μείνει σε κανέναν αμφιβολία τι σημαίνει «κράτος δικαίου» α λα ελληνικά.

Ο Κώστας Κάρης και η Αυγή προσέφυγαν στο ΕΔΔΑ με συνήγορο τον Νίκο Φραγκάκη. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 5 Ιουνίου 2008 εξέδωσε άλλη μια καταδικαστική απόφαση, η ελληνική μετάφραση της οποίας είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.⁴ Μια απόφαση που επαναλαμβάνει όσα έχει κρίνει ήδη σε προγενέστερες, τις οποίες αγνόησαν ή απήφησαν οι κ.κ. Δ. Σουλτανιάς (πρόεδρος), Ι. Βερέτσος, Χρ. Γεωργαντόπουλος, Β. Ρήγας και Ι. Παπανικολάου (εισηγητής).

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταρχήν υπενθυμίζει τις Γενικές Αρχές που θα έπρεπε να διέπουν μια δίκαιη απόφαση, καμιά από τις οποίες κατά κανόνα δεν τηρούν οι άδικες αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων, όπως λόγου χάρη:

Το ΕΔΔΑ διακρίνει κατά παράδοση μεταξύ γεγονότων και αξιολογικών κρίσεων. Ενώ η υπόσταση των πρώτων μπορεί να αποδειχθεί, οι δεύτερες δεν προσφέρονται για απόδειξη της ακρίβειάς τους.

Το ΕΔΔΑ υπογραμμίζει εξ αρχής τον εξέχοντα ρόλο, αυτόν του «μαντρόσκυλου», που παίζει ο τύπος μέσα σε μία δημοκρατική κοινωνία. Λόγω αυτής της λειτουργίας του τύπου, η δημοσιογραφική ελευθερία εμπεριέχει και την δυνατότητα να προσφεύγει κανείς σε μία συγκεκριμένη δόση υπερβολής, ακόμη και πρόκλησης.

Το ΕΔΔΑ υπενθυμίζει ότι τα όρια της αποδεκτής κριτικής ως προς έναν πολιτικό, στον οποίο γίνεται αναφορά με την ιδιότητα αυτή, είναι ευρύτερα από εκείνα έναντι ενός απλού ιδιώτη.

Υπογραμμίζει ακόμη ότι η αρχή αυτή δεν εφαρμόζεται μόνον στην περίπτωση του πολιτικού, αλλά επεκτείνεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο που μπορεί να χαρακτηριστεί ως δημόσιο πρόσωπο.

Τέλος, οποιαδήποτε απόφαση με την οποία επιδικάζεται αποζημίωση για συκοφαντική δυσφήμιση πρέπει να τελεί σε εύλογη σχέση αναλογικότητας με την προκληθείσα προσβολή της υπόληψης και να λαμβάνει υπόψη την προσωπική κατάσταση και ειδικότερα τα εισοδήματα και τα οικονομικά μέσα του ενδιαφερόμενου.

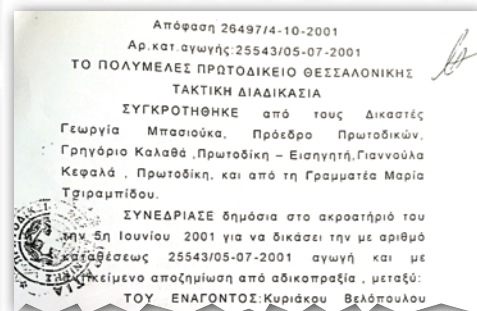
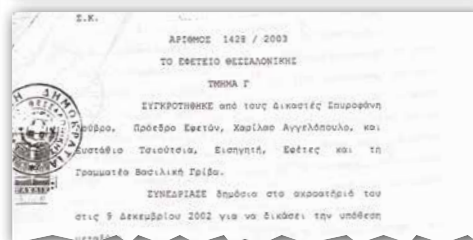
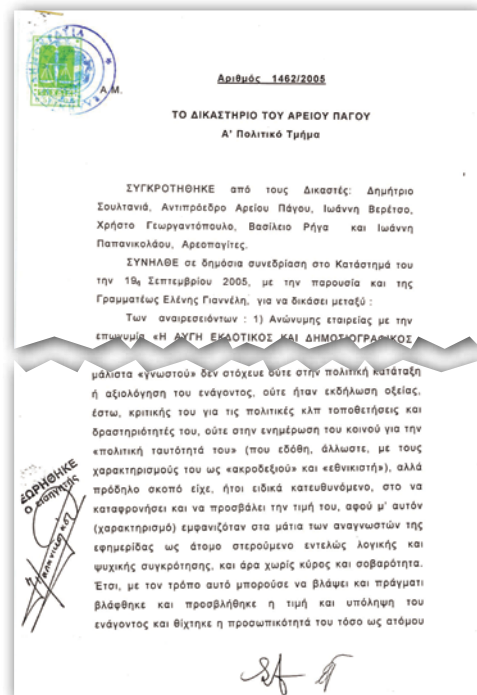
Όσον αφορά την εφαρμογή των προαναφερθεισών αρχών στην συγκεκριμένη υπόθεση, η απόφαση του ΕΔΔΑ ήταν κόλαφος για αυτούς που τις διέπραξαν, ενώ εμμέσως κάνει και εύφημη μνεία στην απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 26497/2001. Εκτός των σημείων της απόφασης του ΕΔΔΑ με τα οποία θα κλείσουμε το παρόν άρθρο, τα οποία θα αντιπαραθέτουμε με τους παράλογους, άδικους και εκτός ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού ισχυρισμούς της απόφασης του Αρείου Πάγου, σημειώνει και τα εξής:

Το ΕΔΔΑ κρίνει προσήκον να σημειώσει ότι η επίδικη έκφραση ήταν η μόνη από ολόκληρο το επίδικο άρθρο στην οποία εστίασαν τα εθνικά δικαστήρια προκειμένου να συμπεράνουν την πρόθεση του συντάκτη του να δυσφημίσει τον Κ.Β. [Βελόπουλο]. Επιπλέον, η προσωπική αναφορά στον Κ.Β. δεν στερείτο νοήματος, καθώς αυτός ήταν ένας εκ των οργανωτών της δεύτερης συγκέντρωσης. Συνεπώς, τοποθετημένη μέσα στα πλαίσια του άρθρου, η επίδικη έκφραση αποσκοπούσε στην άσκηση οξείας κριτικής.

» Ωστόσο, τα εθνικά δικαστήρια [Εφετείο και Άρειος Πάγος] δεν έκαναν διάκριση μεταξύ «γεγονότων» και «αξιολογικών κρίσεων» [υπογράμμιση δική μου] αλλά μονάχα ερεύνησαν αν η διατυπωθείσα στο επίδικο άρθρο έκφραση μπορούσε να βλάψει την προσωπικότητα και την υπόληψη του ενάγοντα [Βελόπουλου]. Πράγματι, κατά την αξιολόγηση της πρόθεσης του προσφεύγοντα, δεν μετέφεραν τις επίδικες φράσεις μέσα στο γενικό πλαίσιο της υπόθεσης. Αντιθέτως μάλιστα, το Εφετείο και ο Άρειος Πάγος εξέτασαν την επίδικη έκφραση αποκομμένη από τα συμφραζόμενα του άρθρου. Ωστόσο, ο ρόλος των εθνικών δικαστηρίων σε μία δίκη περί δυσφήμισης δεν συνίσταται στο να υποδείξουν στο δημοσιογράφο το αυστηρό ελάχιστο των εκφράσεων και χαρακτηρισμών που μπορεί να χρησιμοποιεί όταν ασκεί, μέσα στα πλαίσια του επαγγέλματός του, το δικαίωμά του για κριτική, ακόμα και με δριμύ τρόπο. Τα εθνικά δικαστήρια καλούνται αντιθέτως να εξετάσουν αν το πλαίσιο της υπόθεσης, το δημόσιο ενδιαφέρον και η πρόθεση του δημοσιογράφου δικαιολογούσαν την πιθανή χρήση μίας δόσης πρόκλησης ή υπερβολής.

Ακόμη το ΕΔΔΑ σημειώνει την πολιτική δραστηριότητα του ελλόγιμου κ. Βελόπουλου, για να καταλήξει ότι:

Συνεπώς, ο ενάγων δεν μπορεί να εξο-

Από αριστερά: η πρώτη σελίδα της απόφασης 1462/2005 του Αρείου Πάγου και τμήματα των σελίδων 10 και 11 και της τελευταίας, όπου οι ανώτατοι δικαστές, απομονώνοντας τον χαρακτηρισμό «εθνικοπαράφρων», ερευνούν αν μπορούσε να βλάψει την τιμή και την υπόληψη του Βελόπουλου, και κατέληξαν ότι είναι «πνευματικός άνθρωπος» (αυτό ασφαλώς είναι γεγονός και όχι αξιολογική κρίση), σημειώνοντας μάλιστα ότι η μεγάλη αποζημίωση που όρισαν «δεν ενέχει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας». Το μόνο που δεν ερεύνησαν είναι αν παραβιάζουν (και δεν ήταν η πρώτη φορά) την νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ.

Στη μεσαία στήλη (κάτω), η πρώτη σελίδα της σκανδαλώδους 1428/2003 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης η οποία παραβίασε την νομολογία του ΕΔΔΑ και το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ.

Δεξιά, οι πρώτες σελίδες των αποφάσεων του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης (ποινικό) και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (αστικό). Και τα δύο πρωτοβάθμια δικαστήρια στάθηκαν στο ύψος τους.

μοιωθεί με έναν «απλό ιδιώτη» αλλά, μάλλον, με ένα δημόσιο πρόσωπο της επικαιρότητας και ότι οι επίδικες εκφράσεις εντάσσονταν στο πλαίσιο μίας συζήτησης εξαιρετικού δημοσίου ενδιαφέροντος.

Μετά ταύτα το ΕΔΔΑ αποφάνθηκε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της Σύμβασης, καταδίκασε την Ελλάδα, οι Έλληνες φορολογούμενοι πλήρωσαν 60.000 ευρώ συν τους τόκους στην Αυγή. Την δήθεν προσβολή του... «πνευματικού ανθρώπου» απάλυναν τα 58.000 ευρώ συν κάμποσες χιλιάδες επιπλέον που αυτός εισέπραξε για τόκους, δικαστικά έξοδα κ.λπ., και οι ελληνιστί νομολογήσαντες συνέχισαν πιθανώς να παραβιάζουν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα όπως την ελευθερία της έκφρασης άλλων πολιτών ανενόχλητοι. Στα θύματα μένει μια ηθική ικανοποίηση από την απόφαση του ΕΔΔΑ, αλλά και τα τραύματα από την παρανοϊκή διαδικασία και ο φόβος μην ξαναπέσουν στην κρίση τινός εκ των «συν-τελεστών» της παραπάνω απόφασης. Κανείς που γνώρισε το πρόσωπο της Μέδουσας που λέει πως απονέμει δικαιοσύνη δεν είναι πια ο ίδιος.

Ειδικός σκοπός παραβίασης της νομολογίας του ΕΔΔΑ και της ΕΣΔΑ

Οι δικαστές με τη μεζούρα του «αναγκαίου μέτρου» και του «ειδικού σκοπού εξύβρισης» κρίνουν αυθαίρετα τον βαθμό της (ανύπαρκτης) προσβολής τιμής και προσωπικότητας διαφόρων «προσβληθέντων», προσάπτοντας στο θύμα των

κακοδικιών τους μάλιστα δόλο («ειδικό σκοπό»). Αντιστρέφοντας δηλαδή την πραγματικότητα (θεωρούν τον διεκδικητή απίθανων ποσών για απίθανες αιτίες ως θύμα!), τσαλαπατώντας την προσωπικότητα του θύματός τους (τον καθού η διεκδίκηση), προσβάλλοντας τον πυρήνα της ιδιότητάς του ως ανθρώπου, ακόμη και το αναφαίρετο δικαίωμα να εκφράζεται σύμφωνα με το ήθος και το ύφος του (*le style est l'homme même*). Αυτή η νομολογιακή εφαρμογή της νοοτροπίας του αιώνιου ολοκληρωτισμού (Ουμπέρτο Έκο), σε συνδυασμό με τη βίαιη μετατροπή των αξιολογικών κρίσεων σε γεγονότα, θα έπρεπε να αποτελεί ιδιώνυμο δικανικό αδίκημα. Ωστόσο παρά τις καταδίκες της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ δεν ασκήθηκε ποτέ στους δράστες των καταδικαστικών για τη χώρα αποφάσεων όχι δίωξη αλλά ούτε καν πειθαρχικός έλεγχος. Ούτε βέβαια τους ζητήθηκε να πληρώσουν εξ ιδίων τα ποσά στα οποία εξαιτίας τους καταδικάστηκε η Ελλάδα.

Με τον πιο παράλογο τρόπο οι συγκεκριμένοι δικαστές και οι ομόφρονές τους, επικαλούνται το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ και κάνουν λόγο γενικώς για την νομολογία του ΕΔΔΑ, την ίδια στιγμή που παραβιάζουν και το άρθρο και τη νομολογία! Οι εντιμότατοι αρεοπαγίτες και εφέτες αδικοπραγώντας επικαλούνται ακριβώς αυτά για τα οποία το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταδικάζει την Ελλάδα! Και με ένα όμως ή ένα αλλά συνεχίζουν ακάθεκτοι στην διατύπωση των παράλογων δικανικών

συλλογισμών τους. Στην λογική ότι ναι μεν απαγορεύεται ο βιασμός βάσει του δικαίου, ελληνικού και ευρωπαϊκού, αλλά κι εκείνη (το θύμα) ήταν προκλητική καθώς το ντεκολτέ της ή η φούστα της υπερέβαινε το αναγκαίο μέτρο. Δεν ήταν αναγκαίο να έχει αυτή την εμφάνιση για να προσελκύσει το δικαιολογημένο ενδιαφέρον, άρα είχε ειδικό σκοπό δοκιμασίας των ορμών του ενάγοντος-δράστη. Ναι μεν έχει κάποιος το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του, αλλά δεν χρησιμοποίησε τις προσήκουσες εκφράσεις, το ύφος, η ένταση και η δριμύτητα των οποίων αυτοί οι υπεράνω όλων κριτές θα κρίνουν πότε υπερβαίνει το «αναγκαίο μέτρο». Όπως και αν είχε σκοπό να προσβάλει τον [δήθεν] προσβληθέντα (αυτό οι δικαστές με την μνησθείσα μεζούρα το χαρακτηρίζουν όπως είπαμε «ειδικό σκοπό εξύβρισης»).

Ακόμη και στο ύψος της ποινής, οι εν λόγω δικαστές όμως ξεπερνούν οι ίδιοι το αναγκαίο μέτρο (παραβιάζουν δηλαδή την αρχή της αναλογικότητας) επιβάλλοντας αντικειμενικά εξοντωτικές ποινές. Οι αποφάσεις τους αποτελούν ακραία προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της υπόληψης των πολιτών - θυμάτων τους. Καταστρέφουν πολλές φορές τη ζωή και την περιουσία τους καθιστώντας τους έρμαια εκβιασμών. Οι δε αποφάσεις του Αρείου Πάγου για τις οποίες η Ελλάδα καταδικάστηκε από το ΕΔΔΑ αποτελούν νομολογία προνεωτερικού τύπου, δηλαδή προσβολή στο διηνεκές του

πραγματικού θύματος, όπως θα εξηγήσουμε σε επόμενο άρθρο. Θα επανέλθουμε στα ζητήματα αυτά εξηγώντας αναλυτικά και προβάλλοντας όλες τις περιπτώσεις καταδίκης της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ – και δημοσιεύοντας τα ονόματα των «συντελεστών».

Αυτοί οι άνθρωποι παρανομούν! Παρανομούν διότι παραβιάζουν συστηματικά τις αρχές, το πλαίσιο και τα κεκτημένα του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού. Και όχι μόνο παρανομούν, αλλά η θεσμική θέση τους και η πιθανολογούμενη αλληλεγγύη των συναδέλφων τους αποτρέπουν τα θύματα από την καταγγελία του βιασμού ενός θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος, εκείνου της ελευθερίας της έκφρασης. Χρησιμοποιώ την λέξη «βιασμός», γιατί δεν πρόκειται για απλή φήμιση ή λογοκρισία. Το να σου κόψει η λογοκρισία ένα άρθρο, δεν σήμαινε ούτε επί χούντας –απαραιτήτως και σε κάθε περίπτωση– καταδίωξη για πολλά χρόνια και οικονομική καταστροφή. Η μετατροπή των αξιολογικών κρίσεων σε «γεγονότα» είναι πολυετής ψυχικός βασανισμός και διανοητικός βιασμός, συντριβή της προσωπικότητας του θύματος της άδικης κρίσης. Άμυνα με ένδικα μέσα ενώπιον των συναδέλφων τους δεν υπάρχει για τον δύσμοιρο πολίτη. Η βέβαιη απόρριψη μιας αγωγής κακοδικίας και ο φόβος να στραφεί «το όλον σύστημα» εναντίον του καταγγέλλοντος αποκλείει εν τη γενέσει της κάθε τέτοια σκέψη. Αυτό το σιδηρούν παραπέτασμα έπνιγε κάθε τέτοια ιδέα τα προηγούμενα 160 χρόνια που δεν υπήρχε Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τώρα όμως υπάρχει! Και όσο θα υπάρχει οι αποφάσεις του θα αποτελούν κόλαφο για όσους έλληνες δικαστές θα επιμένουν να παρανομούν· και φάρο ελπίδας για τα ατυχή θύματά τους. Στις αποφάσεις του ΕΔΔΑ είναι αποτυπωμένο ποιοι προσβάλλουν την τιμή και την υπόληψη της Ελληνικής Δικαιοσύνης, ποιοι την δυσφημούν, την συκοφαντούν και την κακοποιούν, αφανίζοντας ανθρώπους.

Η α κλείσουμε επανερχόμενοι στο στίγμα 1462/2005 του ΑΠ, όπως αποτυπώνεται στις αποφάσεις του Εφετείου και του Αρείου Πάγου. Θα περιοριστούμε εδώ στα πιο προκλητικά σημεία της απόφασης του ΑΠ κάνοντας σύγκριση με τα αντίστοιχα σημεία της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Για να δείξουμε το μέγεθος της παρανομίας των παραπάνω δικαστών η οποία δεν πρέπει να μένει χωρίς κυρώσεις.

Στην εν λόγω απόφαση-στίγμα 1462/2005 του Αρείου Πάγου οι δράστες της ισχυρίζονται ότι:

Ο χαρακτηρισμός του ενάγοντος ως «εθνοπαράφρονος» και μάλιστα «γνωστού» δεν στόχευε ούτε στην πολιτική κατάταξη ή αξιολόγηση του ενάγοντος, ούτε ήταν εκδήλωση οξείας, έστω, κριτικής του για τις πολιτικές κλπ τοποθετήσεις ... αλλά πρόδηλο [sic] σκοπό είχε, ήτοι ειδικά κατευθυνόμενο...

Αντιθέτως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου τονίζει πως:

Σε ό,τι αφορά τη φύση των επίδικων εκφράσεων, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η έκφραση «γνωστός εθνοπαράφρων» αποτελεί αξιολογική κρίση η οποία δεν επιδέχεται απόδειξης και δεν εμπίπτει στην κατηγορία γεγονότων δυνάμενων να αποδειχθούν. Επιπλέον, η επίδικη έκφραση δεν στερείται πραγματικής βάσης.

Η απόφαση-στίγμα του Αρείου Πάγου ισχυρίζεται παραπλανητικά:

Εξάλλου, όπως ήδη προλέχθηκε, με την ως άνω κρίση του, το Εφετείο δεν παραβίασε τα άρθρα 10 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ).

Αντιθέτως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καταλήγει μετά από μακρά ανάλυση και έκθεση των κακοποιήσεων του δικαίου από το Εφετείο και τον Άρειο Πάγο, ρητώς και απεριφραστα στην απόφασή του:

Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της Σύμβασης.

Η απόφαση-στίγμα του Αρείου Πάγου ισχυρίζεται:

Επομένως, το Εφετείο, που έκρινε ότι η προαναφερθείσα διάταξη εναρμονίζεται προς το Σύνταγμα δεν παραβίασε κανόνες του ουσιαστικού δικαίου, ενώ η κρίση του ότι το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης λόγω της ηθικής βλάβης του αναιρεσιβλήτου, του οποίου προσβλήθηκε η τιμή και υπόληψη και θίχτηκε η προσωπικότητά του τόσο ως άτομο όσο και ως πνευματικού ανθρώπου [sic] και επαγγελματία, ανέρχεται σε 58.000 ευρώ (έλασσον του αιτηθέντος) δεν ενέχει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας...

Αντιθέτως, η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου τονίζει:

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη σχέση αναλογικότητας του επιδικασθέντος ποσού με την προκληθείσα προσβολή

της υπόληψης, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα αρμόδια δικαστήρια καταδίκασαν αλληλεγγύως τους προσφεύγοντες να καταβάλουν στον ενάγοντα το ποσό των 58.000 ευρώ για ηθική βλάβη, ποσό το οποίο είναι αφ'εαυτού δυσανάλογο προς τον σκοπό που επεδίωκε το επίμαχο περιοριστικό μέτρο. Λαμβανομένων υπόψη των όσων προηγούνται, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι εθνικές αρχές δεν προέβαλαν προσήκοντες και επαρκείς λόγους για να αιτιολογήσουν την καταδίκη των προσφευγόντων από τα πολιτικά δικαστήρια να καταβάλουν αποζημίωση στον Κ.Β., και ότι η καταδίκη αυτή δεν εξυπηρετούσε μία «επιτακτική κοινωνική ανάγκη».

Η α μπορούσα να συνεχίσω έτσι, αντιπαραβάλλοντας τους δύο κόσμους, τον κόσμο του κράτους δικαίου και το αντίθετό του. Αλλά θα ήταν περιττό.

Μένει να νομοθετηθεί ο υποχρεωτικός εναρμονισμός των αποφάσεων των ελλήνων δικαστών με τη νομολογία του ΕΔΔΑ και ο έλεγχος των παραβιάσεων της – προς αυτή την κατεύθυνση στο επόμενο τεύχος θα καταθέσουμε συγκεκριμένες προτάσεις. Ορισμένοι, ως μη έδει, ίσως νομίζουν ότι ως Έλληνες έχουν το δικαίωμα να αγνοούν πολλά πράγματα, ακόμη και την νομολογία του ΕΔΔΑ. Όμως σε περίπτωση παραπλανητικής επίκλησής της, όπως σε αρκετές αποφάσεις για τις οποίες έχει καταδικασθεί η χώρα, επιβάλλεται η απόλυση των δραστών και η παραπομπή τους σε δίκη. Και σε κάθε περίπτωση, επιβάλλεται ο έλεγχος όσων δικαστών όλων των βαθμών με τις «κρίσεις» τους συνέβαλαν στην έκδοση μιας καταδικαστικής απόφασης από το ΕΔΔΑ. Η ένταξη της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό νομικό πολιτισμό είναι επείγουσα και αναγκαία όσο ποτέ, αν θέλουμε κάποτε να βγούμε από την πολύπλευρη κρίση, το δημοσιονομικό σκέλος της οποίας δεν είναι δα και το χειρότερο. Τι άλλο μπορεί να είναι ένα κράτος χρεοκοπημένο και αποτυχημένο παρά «κράτος αδικού»; Ή καλύτερα: ένα κράτος αδικού, μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια, ήταν δυνατόν να μην χρεοκοπήσει; ▲

θα απαιτούσε: «Αφήστε τους νόμους να κοιμούνται, ας κοιμηθούν οι νόμοι».

2 Παραλείπει δε τη συνέχεια του δημοσιεύματος, την οποία παραθέτει μόνο το Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης στην 26497/4-10-2001 απόφασή του: Σ' αυτή τη δεύτερη συγκέντρωση ο αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος απέστειλε μήνυμα στο οποίο μεταξύ άλλων τόνιζε ότι οι «Έλληνες Ορθόδοξοι δεν έχουν ανάγκη από νόμους και συντάγματα για να αγαπούν και να ζουν ειρηνικά μέσα σε μία ατιμόσφαιρα αλληλεγγύης και δικαιοσύνης». Εντύπωση προκάλεσε το γεγονός ότι και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλος έστειλε μήνυμα για καλή επιτυχία «της εκδήλωσης». Επίσης οι αποφάσεις του Εφετείου και του Αρείου Πάγου αναφέρουν ως ημερομηνία του δημοσιεύματος την 13.7.2000 αντί της 13.6.2000. Εστιάζοντας στην έκφραση «γνωστός εθνοπαράφρων», εκτός του πολιτικού πλαισίου και του κλίματος φανατισμού που καλλιέργησε ο Πάσης Ακροδεξιός Χριστόδουλος, το μόνο εκκρεμές ζήτημα, από τα συλλαλητήρια της «Μαύρης Ελλάδας» και την εκστρατεία συλλογής τριών εκατομμυρίων υπογραφών προκειμένου να διεξαχθεί δημοψήφισμα, ήταν η προσβολή που δόθηκε υπέστη ο γνωστός «πνευματικός άνθρωπος». (Με την ευκαιρία σημειώνουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2002 το ΕΔΔΑ απέρριψε προσφυγή ανθρώπων της Εκκλησίας επισημαίνοντας ότι ακόμη και η προαιρετική αναγραφή του θρησκευόμενου στις αστυνομικές ταυτότητες παραβιάζει το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας).

3 Δέχεται ότι «ο συντάκτης του δημοσιεύματος αυτού απεκάλεσε [τον Βελόπουλο] μεταφορικά, εθνοπαράφρονα, ασκώντας έντονη κριτική για την ιδεολογία του στην οποία δικαιούτο». Ακόμη ότι «σκοπός ήταν η πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού για ένα ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος και την συνδεόμενη μ' αυτό συμπεριφορά του ενάγοντος, που ως αναγνωρίσιμο πρόσωπο υπόκειται στον αμείλικτο έλεγχο του τύπου, ... Έτσι και αν ακόμη ήθελε θεωρηθεί ότι οι ως άνω χαρακτηρισμοί είναι δυσφημιστικοί ή εξυβριστικοί για τον ενάγοντα δεν αποτελούν άδικη πράξη...».

Μάλιστα, κρίνει την επίμαχη φράση μέσα στις συνθήκες που γράφτηκε κι όχι αποκομμένη και ως γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί όπως έκαναν τα δικαστήρια των δύο ανώτερων βαθμών. Σημειώνει: «Εξάλλου από την εις άνω εκπομπή του [ο Βελόπουλος] καλούσε με πάθος τους τηλεθεατές να συμμετάσχουν στα συλλαλητήρια που οργάνωνε τότε η εκκλησία της Ελλάδος, βρισκόμενη σε αντιπαράθεση με την κυβέρνηση της χώρας για την μη αναγραφή του θρησκευόμενου στις ταυτότητες των πολιτών.»

4 <http://www.nsk.gr/web/nsk/anazitisi-arophaseon> Η σύνθεση του Α' Τμήματος του ΕΔΔΑ που εξέδωσε την απόφαση: Nina Vajic, πρόεδρος, Χρήστος Ροζάκης, Khanlar Hajiyev, Dean Spielmann, Sverre Erik Jebens, Giorgio Malinverni, Γεώργιος Νικολάου, δικαστές.

1 Βλ. Μανώλης Βασιλάκης, *Η Μάστιγα του Θεού*, Γνώσεις, Αθήνα 2006, κεφ. «Ας λέει ό,τι θέλει ο νόμος... “Ελλάδα σημαίνει Ορθοδοξία”» (σ. 379-402). Όλο το β' μέρος του εν λόγω βιβλίου περιγράφει και σχολιάζει τον λεγόμενο «πόλεμο των ταυτοτήτων» (σ. 323-558). Μια εβδομάδα αργότερα ο αρχιεπίσκοπος θα ύψωνε το λάβαρο της Αγίας Λαύρας στην «λαοσύναξη» της Αθήνας (21.6.2000) και απροκάλυπτα

The Athens Review

Μάιος 2016 • έτος 7ο - τεύχος 73 - τιμή 5€

Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου *of books*

ΑΘΕΡΑΠΕΥΤΑ ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ

Τζέικομπ Γουάισμπεργκ

**Ο μύθος των Μέσων
ως απλών εργαλείων**

Δημήτρης Δημηρούλης

Ξαναδιαβάζοντας τον Ροΐδη

Αθηνά Γεωργαντά

Το πρώτο ελληνικό δάνειο

Ρόντρικ Μπήτον

Η αδιάλλακτη μνήμη

Ιωάννης Δ. Στεφανίδης

Εγκώμιο της μικροπολιτικής

Διονύσης Καμβαθάς

Μια συνέντευξη του Παπαδιαμάντη

Μπόεμ (Δημήτρης Χατζόπουλος)

Εγχειρίδιον Διηγηματογραφίας

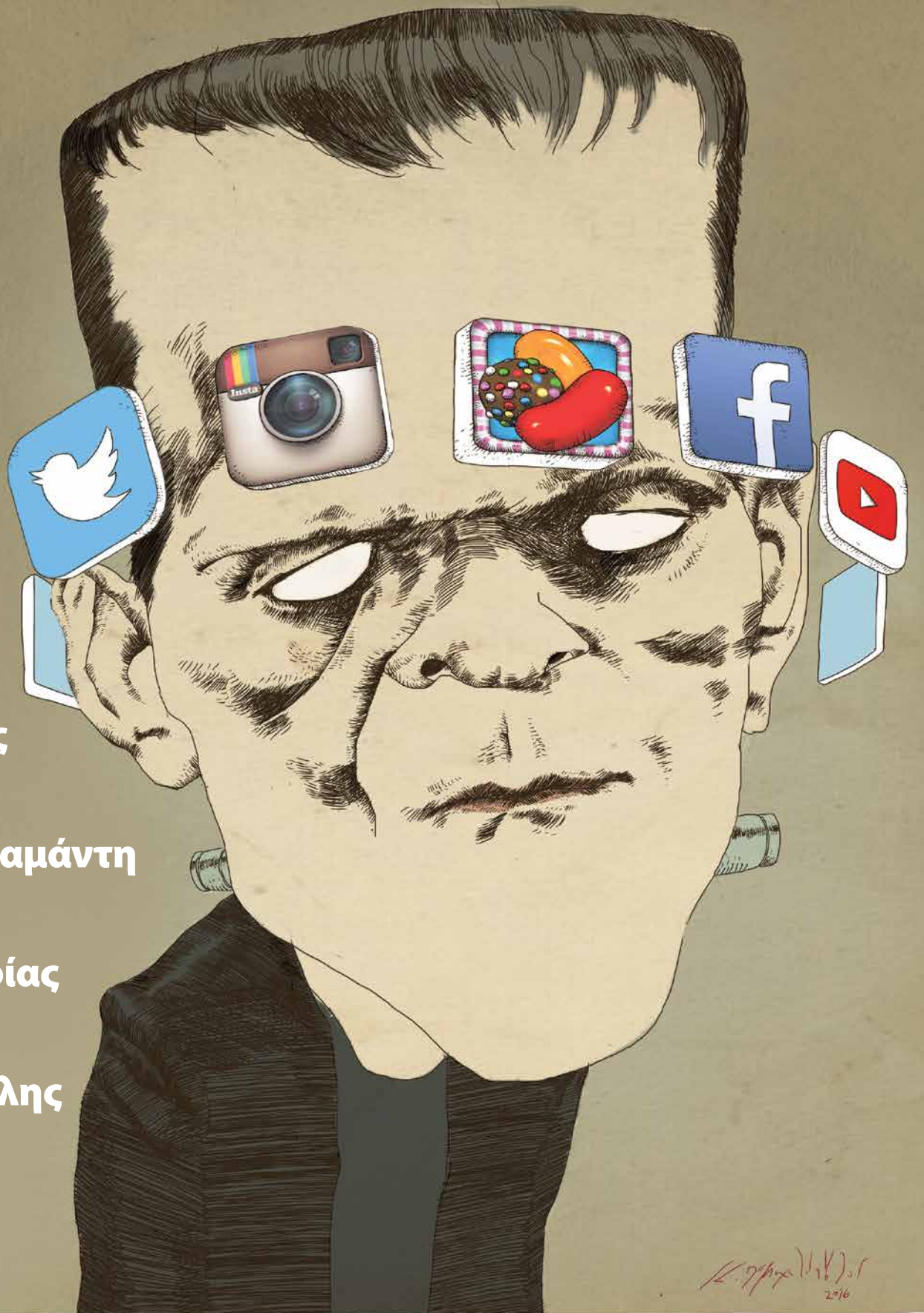
Εμμανουήλ Ροΐδης

Στο μυαλό του ενός ή της άλλης

Γιώργος Χ. Παπαδόπουλος

«Αυγή» κατά Ελλάδας

Μανώλης Βασιλάκης

Χ. Ε. Μαραβέλιας

Ο Ιουστινιανός διώκτης αιρετικών

